

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

-

Deres ref.:
16/1984

Vår ref.:
16/10630 - 9

Dato:
13.01.2017

Høring – Forskrift om offentlige arkiv

Det vises til Kulturdepartementets brev av 17. oktober 2016.

Utenriksdepartementet (UD) sender sitt høringssvar i dag etter avtale med ansvarlig avdeling i Kulturdepartementet og har følgende merknader:

Utenriksdepartementet skulle gjerne ha sett at både Arkivlova og Riksarkivarens forskrift ble revidert samtidig slik at endringene kunne bli sett under ett.

Forslag til ny §2 Definisjoner: Arkivdanningsbegrepet savnes i høringsforslaget. I høringsnotatet står det om formålet med arkivdanninga til offentlig sektor (side 3). Definisjonene i Kap. 1.1 første avsnitt 4.-8 setning er gode, velformulerte, klarspråklige og bør få en plass i ny arkivforskrift (*Formålet med arkivdanninga til offentlege organ osv....*).

Arkivansvaret: i høringsnotatet Kap. 2.2.2 (side 10) står det «*Arkivansvaret ligg hos den øvste leiinga i organet*», i forskriftsforslaget er dette utelatt. UD mener at arkivansvaret skal ligge hos den øverste ledelsen i organet og at dette bør beholdes i ny forskrift. Sammenblanding med arkivansvar og internkontrollens overordnede betydning er uklar. Selv om organiseringen blir spesifisert under ny §3 *Internkontroll for arkiv* er det ønskelig at presiseringen i §1-1 består, dvs. *Arkivansvaret ligg hos den øvste leiinga i organet*.

Forslag til ny §3 Internkontroll for arkiv: Her har *arkivplan* kun blitt byttet ut med begrepet *Internkontroll*. UD kan ikke se at noe i innholdet i det som tradisjonelt sett har vært innholdet i en arkivplan er endret, eksempelvis ser det ut som om betegnelsene er hentet fra *Riksarkivarens mal* og *arkivplan.no*. Riksarkivet i Sverige og Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utgitt i 2012 «*Vägledning för processororienterad informationskartläggning*». Deler av denne veiledningen kunne ha blitt tilpasset norske forhold og vært del av internkontroll for arkiv – eksempelvis med målmodeller om hvordan prosesser i informasjonskartleggingen gjennomføres samt risikoanalyser.

Forslag til ny §19 Arkivavgrensing: I høringsnotatet Kap. 2.2.2 første avsnitt (side 9) står det at begrep som «arkivlegging» framstår som lite relevante for arbeidet med digitale arkiv. I forslag til ny §19 benyttes likevel denne betegnelsen. For øvrig bærer forslaget til ny §19 preg av fremdeles å være orientert mot papirarkivet ved bl.a. å benytte ord som «blanketter», «kladdenotat».

Forslag til ny §22 Lagring av digitalt arkivmateriale utanfor Noreg:

Det foreslås i forskriftsutkastet § 22 å åpne for lagring av digitalt arkivmateriale utenfor Norge. Det forutsettes at pliktene i arkivregelverket er regulert i avtale mellom organet og eieren av arkivlageret og at organet skal beholde tilgang til, kontroll med og eiendomsrett til arkivmaterialet. I høringsnotatet gjør Kulturdepartementet selv rede for utfordringer. Blant annet omtales de plikter man har til kontroll med arkivmaterialet.

UD stiller spørsmål ved om det er mulig å oppfylle forutsetningene som ligger til grunn for bestemmelsen. Ved lagring i utlandet vil arkivmaterialet være underlagt en eller flere andre staters jurisdiksjon. Dette innebærer at en annen stat potensielt kan ha lovlig tilgang til og kontroll med arkivmaterialet uavhengig av hva som er avtalt mellom organet og eieren av arkivlageret. De fordelene som eventuelt kan oppnås ved lagring av digitalt materiale utenfor Norge, synes ikke å veie opp for risikoen knyttet til slik lagring.

For øvrig vil UD også legge til at eventuelle økonomiske fordeler ved å benytte skylagring langt på vei kan falle bort dersom slike løsninger blir juridisk krevende. Da kan kostnadene ved oppfølging bli høyere enn inntjeningen knyttet til lagring.

UD foreslår en egen høring av spørsmålet i ny §22 Lagring av digitalt arkivmateriale utanfor Noreg dersom Kulturdepartementet ønsker å gå videre med forslaget.

Synspunkter på om det kan være formålstjenelig å gå over til et mindre detaljorientert arkivregelverk: UD mener at detaljrikdommen i arkivforskrifta på enkelte områder har hatt preg av å være en arkivrutine heller enn en forskrift, med dette forslaget legges det opp til et mindre detaljert lovverk som er mer oversiktlig og oppdatert. Arkivregelverket består av arkivlova, arkivforskriften, Riksarkivarens forskrift, og Noark-standarden. Det hadde vært ønskelig med et intuitivt, helhetlig regelverk som er lettfattelig for den allmenne bruken, allikevel bør et mindre detaljorientert regelverk ikke være så komprimert at det åpner for mistolkinger. Eksempelvis nevnes forslag til ny §9 Journalføring, som viderefører følgende fra §2-6 : « ...gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon...». Denne beskrivelsen er en utfordring med hensyn til verddivurderinger rundt journalføring, i spørsmål som dette bør regelverket være mer spesifikt og utfyllende til hjelp i vurderingen.

Med vennlig hilsen

Øyvind Hernes
underdirektør

Mette Kristin Ek
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

